

Svečano puštanje u rad elektrane „Bioelektra“ d.o.o
Botoš, 4. oktobar 2016. godine

OSNOVNE INFORMACIJE ZA PREDSTAVNIKE MEDIJA

„BIOELEKTRA“ – elektrana na biogas

Naša zemlja se kao članica Energetske zajednice Jugoistone Evrope, obavezala da do 2020. godine obezbedi 27 odsto od ukupne finalne potrošnje energije iz obnovljivih izvora. Na ovaj način proizvedeni kilovati regulisani su posebnom Uredbom o energetici, gde je propisano koliko mora biti "zelene struje" dobijene iz alternativnih, obnovljivih izvora. Otuda i opredeljenje da se uz pomoć Globalnog fonda za zaštitu životne sredine stimuliše podizanje pogona iz biomase kao veoma važnog izvora "zelene energije".

Preduzeće „Bioelektra“ iz Botoša izgradila je pogon za proizvodnju električne i toplotne energije iz biogasa na bazi biomase različitog porekla, a investicija koja je u prvoj fazi vredna oko 2,5 miliona evra, prepoznata je kao izuzetno značajan poduhvat koji je najpre dobio podršku holandske vlade u vidu bespovratne subvencije od 688.000 evra a nedavno i podršku od 275 hiljada dolara iz sredstava obezbeđenih u okviru projekta „Smanjenje barijera za ubrzani razvoj tržišta biomase u Srbiji“ koji finansira Globalni fond za zaštitu životne sredine, a sprovodi UNDP u partnerstvu sa Ministarstvom rudarstva i energetike.

Za upućene jasno je da je proizvodnja „zelene energije“ jedan od prioritetnih pravaca našeg daljeg razvoja i da je podrška međunarodnih i inostranih agencija i fondova doprinos naporima Srbije da se na globalnom nivou smanji emisija ugljen dioksida i spreči efekat „staklene bašte“

Ipak, kako je ovde reč o podršci u vidu bespovratnih sredstava, postavlja se logično pitanje zašto baš „Bioelektra“? Pre svega, zahvaljujući uverljivosti biznis plana, koji počiva na komplementarnosti proizvodnih procesa koji garantuju ostvarivost ideje o elektrani na biogas iz biomase. „Bioelektra“ je nastavak aktivnosti preduzeća „Mladost“ doo iz Botoša koje obrađuje oko 1000 ha zemlje a zahvaljujući izuzetno vrednom i funkcionalnom zalivnom sistemu (čija je vrednost oko 2,5miliona evra), na značajnim površinama, realizuje se postrna (druga) setva. Time se, bez narušavanja postojećeg robnog bilansa, obezbeđuje različita silaža, čime se stvara minimalna ali trajna i sigurna sirovinska baza za kontinuirani rad elektrane.

Elektrana je predviđena da radi i "raste" u tri faze od kojih je svaka faza projektovana sa kapacitetom od 600kW. Otuda i realno očekivanje da će godišnja proizvodnja električne energije po svakoj fazi iznositi oko 5 miliona kWh godišnje. Dakle, ukupna snaga elektrane, po realizacije treće faze je 1,8 MW a očekivana proizvodnja oko 15 miliona kWh godišnje.

Elektrana će doneti neposredno zaposlenje za nekolicinu novih ljudi u svakoj od faza ponaosob (2-3 čoveka po fazi) jer je visokoautomatizovana ali će dodatno uposliti oko 15-20 ljudi po fazi na pripremi silaže i manipulacije silažnim i drugim inputima i outputima, u zavisnosti od proizvodnih potreba. Takođe, proizvodnja i priprema sirovine za elektranu, znači i nove radne obaveze za postojećih 50 zaposlenih u preduzeću „Mladost“, kao i za poljoprivrednike iz cele regije, imajući u vidu projektovan rast potreba.

Elektrana kao primarni proizvod daje električnu energiju koju će preuzimati EPS. Sekundarni proizvodi su toplotna energija koja se može koristiti za zagrevanje ili (uz rad toplotnih pumpi) za rashlađivanje i visokokvalitetna organska đubriva.

Po fazama to izgleda ovako:

I FAZA : 600 kW

Sirovina: oko 12.000 tona silaže različitog porekla, koja će se, kako je rečeno, obezbeđivati pretežno iz vlastitih izvora.

Toplotna energija iz prve faze, manjim delom će se koristiti za potrebe samog proizvodnog procesa a većim delom za podizanje staklenika na površini od jednog jutra (oko 5.000 m²). Namera je sa da se krene sa atraktivnom proizvodnjom u susret tržišnim vansezonskim potrebama (cveće, povrće). Ta energija se u toku letnjih meseci, može koristiti za rashlađivanje.

II FAZA : dodatnih 600 kW (ukupno 1,2MW)

Sirovina: dodatnih 12.000 tona silaže različitog porekla ili drugih adekvatnih inputa organskog porekla (otpada, neupotrebljivih derivata i sl.) koji će se u značajnoj meri obezbeđivati iz kooperantskih poslova.

Toplotna energija bi se koristila za zagrevanje oko 5.000m² javnih i drugih prostora. Cena takve energije bi bila osetno jeftinija od postojeće. Tim povodom je već potpisano pismo o namerama sa lokalnom samoupravom. Ista energija se za vreme letnjih meseci, uz pomoć toplotnih pumpi, može koristiti za rashlađivanje istih prostora.

III FAZA: dodatnih 600 kW (ukupno 1,8 MW)

Sirovina: novih 12.000 tona silaže različitog porekla ili drugih adekvatnih inputa organskog porekla (otpada, neupotrebljivih derivata i sl.) koji će se u potpunosti preuzimati od kooperanata.

Toplotna energija iz ove faze otvara mogućnost za podizanje turističkih ili pansionskih kapaciteta baziranih na ideji energetske nezavisnosti postojećeg hotela (u vlasništvu „Mladost“ doo) i planiranih toplih bazena. I to 365 dana godišnje. Ove aktivnosti se trenutno veoma ozbiljno razmatraju i kontaktiraju se potencijalni partneri.

Organsko đubrivo

Za kraj, ne manje važan proizvod je organsko đubrivo koje ostaje posle iskorišćenog silažnog komposta i koje je dovoljno za organsko đubrenje 80-100% površina sa kojih je silaža dobijena. Ovo ne samo da predstavlja orgomnu uštedu u troškovima proizvodnje, već je i novostvoren kvalitet. To đubrivo ne sadrži punioce (kreč i sl.) a time se obezbeđuje optimalno dugoročno prihranjivanje zemljišta sa molekulima u najnižem obliku, koji omogućavaju brzo i efikasno preuzimanje od strane biljaka. Proizvodnja ovakvog đubriva sa mogućnošću grejanja plastenika na većim površinama, otvara mogućnost celogodišnjeg uzgajanja organskih proizvoda.

SINERGIJA ZAVIČAJA: Bane i Botoš

Branislav Pomoriški je rođen u Botošu 1956. godine, odakle su ga školovanje i karijera, činilo se, zauvek odveli. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu 1981. godine. Na istom fakultetu 1996. godine kod prof. Ivana Stojanovića stekao je zvanje magistra ekonomskih nauka sa temom „Skrivena ekonomska aktivnost i dualizacija privredne strukture“.

Obavljao najznačajnije privredne i političke funkcije. Poslednjih godina je bio Savetnik Guvernera NBS a pre toga između ostalog i Državni sekretar Ministarstva za Nacionalni investicioni plan (2008-2010), Predsednik UO NIS (2002-2004), predsednik Izvršnog odbora Grada Novog Sada (2000-2004), Narodni poslanik u dva mandata (1997-2003) ...

Nakon više od dvadesetpet plodonosnih godina provedenih u politici i bankarsko-finansijskom sektoru, Branislav Pomoriški je doneo odluku, da se, najpre poslovno, a potom i životno, vrati u zavičaj. Porodični dom je temeljno ali autentično obnovljen, spreman da probudi lepe uspomene na prošlo vreme a priča o „zelenoj ekonomiji Botoša“ je njegov način da zavičaju nagovesti nove i neobično optimistične dane. Branislav Pomoriški je uzoran suprug i otac tri sina.